

O D L U K E

A) Odluke domaćih sudova i drugih organa

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-S1-1147/69-2
od 29.IX 1969.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Ernest Vajić, dr Rudolf Šurina

Prijevoz kamionom - Plaćanje vozarine - Pravne posljedice pravomoćne presude kojom je primalac oslobođen obaveze plaćanja vozarine - Vozarinu je dužan platiti primalac koji je naveden u tovarnom listu - Vozarinu nije dužan platiti kupac robe - krajnji korisnik koji u tovarnom listu nije naveden kao primalac - Naručitelj prijevoza nije dužan platiti vozarinu ako je vozar nije naplatio od primaoca - Ovo ni pod pretpostavkom da je u posebnom sudskom postupku koji se vodio između vozara i primaoca vozar bio odbijen sa svojim tužbenim zahtjevom, a iz razloga koje sud koji raspravlja o zahtjevu vozara prema naručitelju prijevoza ne smatra osnovanim, ako se tužitelj - vozar protiv navedene presude nije žalio - Obaveza kupca data naručitelju da će on platiti vozarinu za vozara nije relevantna

Tužitelj je vozar, a tuženik je naručitelj prijevoza. Tužitelj tvrdi da je on s naručiteljem prijevoza sklopio ugovor o prijevozu otpadaka bakra. U tovarnom listu je bio naveden primalac. Budući da primalac nije htio platiti vozarinu, on ga je tužio. Medjutim spor je izgubio jer je sud stao na stajalište da tuženi primalac nije dužan platiti vozarinu već da je vozarinu dužan platiti kupac robe - krajnji korisnik, a da je tuženi primalac bio samo preradivač bakra.

U ovom sporu tužitelj traži da mu tuženi naručitelj plati vozarinu i sudske troškove prethodnog postupka. Svoj zahtjev obrazlaže činjenicom da mu je naručitelj netačno imenovao primaoca.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu.

Drugostepeni sud je povodom tuženikove žalbe prvostepenu presudu preinačio i tuženika oslobodio od tužbenog zahtjeva iz slijedećih razloga:

Prema odredbama Konvencije o cestovnom saobraćaju (CMR) - koja se primjenjuje i u domaćem cestovnom saobraćaju - primalac preuzimanjem robe i potpisom transportne isprave,

bez ograda, pristupa ugovoru o prijevozu onako kako je zaključen između vozača i naručitelja transporta, te je dužan vozaču platiti vozarinu i "druge naknade" navedene u transportnoj ispravi.

Dosljedno tome tuženik - naručitelj transporta nije dužan tužitelju plaćati navedenu vozarinu, već je to prema izloženom bila obaveza primaoca.

Okolnost što je tužitelj odbijen sa zahtjevom prema primaocu pravomoćnom presudom Okružnog privrednog suda ovdje je bez značaja, jer je ta odbijajuća presuda možda posljedica okolnosti što je tužitelj loše vodio spor, a pravomoćnost te presude svakako je posljedica okolnosti što se tužitelj protiv te presude nije žalio. (Obzirom na gore izloženo pravno shvaćanje ovog suda tužitelj bi vjerojatno sa žalbom bio uspio.)

Okolnost što je krajnji korisnik transportirane robe - poslije obrade u Boru - bilo drugo poduzeće pravno je neodlučna, budući da je za vozača primalac robe ona osoba kojoj on na kraju transporta robu predaje.

Ukazuje se na to da ni treća osoba prema vjeroniku - tužitelju nije nikada priznala plaćanje vozarine kao svoju obavezu.

To što je krajnji korisnik u jednom momentu prema primaocu, odnosno i naručitelju transporta, prvobitno priznao a kasnije porekao svoju obavezu plaćanja vozarine iz ovog transportnog pothvata zbog mana robe, nije lišilo vozača prava da vozarinu naplati od primaoca kao dužnika iz vozačkog ugovora.

Tužitelj naime s krajnjim korisnikom ne stoji u bilo kakvom obligacionom odnosu.

Pri tome je neodlučno što je tuženik kao naručitelj transporta možda prethodno ugovorio sa svojim kupcem da će kupac platiti vozarinu, a zatim drukčije vozački ugovor zaključio s tužiteljem. Ovo s razloga što iz zaključenja transportnog ugovora protivno prethodnom eventualnom sporazumu s kupcem za tužitelja nije mogla nastupiti bilo kakva šteta (jer su njegova prava prema primaocu ostala usprkos tome nedarivana).

Prema tome tužitelj nije uspio dokazati da bi mu tuženikovom krivnjom nastala sporna šteta.

V.V.

Bilješka. - Gornja presuda je ostavila otvoreno pitanje što bi bilo u slučaju da se vozar žalio protiv prvostepene presude pa da je njegova žalba bila odbijena. Inače ovo se pitanje postavlja u vezi s opće usvojenim načelima transportnog prava da naručitelj odgovara za vozarinu ako se vozar nije mogao naplatiti od primaoca.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-Sl-362/70-2
od 24.VIII 1970.

Vijeće: dr Dušan Arneri, Gabro Badovinac, Branko Lovrečki

Prijevoz kamionom - Ovlaštenje šoferu za ugovoranje vozari-
ne - Premda je šofer punomoćnik vozarov po zaposlenju, on
nema prava ugovarati vozarinu koja odstupa od vozarove ta-
rife - To i pod pretpostavkom da je vozarina ugovorena za
prijevoz kamionom u povratnom putovanju, kad bi kamion, bez
ugovorenog prijevoza, putovao prazan

Tužitelj - cestovni vozar, utužuje naručitelja prijevoza radi isplate iznosa od din 1.032,40 spp. s naslova - cijene - naknade za izvršenu uslugu kamionskog prijevoza tuženikove robe (stearina) od Dubrovnika do Kranja.

Tuženik se u cijelosti protivio tužbenom traženju navodeći da je s tužiteljem ugovorio vozarinu od svega din 580,32 i to pismenim ugovorom od 1.VII 1969. Zato da je vratio tužitelju utuženi račun radi ispostavljenja novog računa tj. obračuna ugovorene - niže vozarine.

Tužitelj se usprotivio tuženikovim prigovorima navodeći da je ugovor na koji se poziva tuženik potpisao tužitelj šofer, koji za to nije ovlašten i koji nije bio upućen. Cijena je utvrđena u prijevoznici Poslovnog udruženja "Vektor", Ljubljana, koja je potvrđena od primaoca robe. U prijevoznici je prijevoz zaračunat po najnižem stavu željezničke tarife. Cijena na koju se poziva tuženik ne može pokriti niti efektivne troškove prijevoza.

Prvostepenom presudom djelomično je udovoljeno tužbenom traženju, i to samo u pogledu iznosa od din 580,32 spp, a višak tužbenog traženja je odbijen. Tužitelju je naimedosudjena vozarina u visini ugovorenoj između tužiteljevog (vozarovog) radnika - šofera i tuženikovog predstavnika, a ta cijena je za oko polovice niža od željezničke tarife za istu relaciju.